

1. Aspectes metodològics i descripció de la base de dades PimesDat

La informació estadística existent al nostre país en l'àmbit d'empresa es caracteritza per mancances importants que en dificulten l'estudi. Entre aquestes mancances destaca l'absència d'una base de dades empresarials suficientment àmplia, és a dir, amb cobertura exhaustiva pel que fa al nombre de variables i amb certa dimensió temporal; d'aquí la necessitat de recórrer a diferents fonts amb el problema que representa el fet que recullen informació empresarial parcial (referida només a alguns àmbits específics com, per exemple, altes a la Seguretat Social, o resultats econòmics) i, el que és més important, utilitzen metodologies molt variades. Un altre aspecte problemàtic de la diversitat de fonts, i la conseqüent heterogeneïtat dels treballs realitzats a partir d'aquestes, és la dificultat en la comparabilitat dels resultats obtinguts en diferents estudis aplicats a la nostra economia.

Tot això planteja una sèrie de problemes i limitacions que comporten que l'explotació de la informació estadística en l'àmbit d'empresa, i sobretot la referida a les petites i mitjanes empreses (pimes), s'hagi de fer amb cautela i després d'establir bases metodològiques que facin comparables els resultats obtinguts a partir de diferents fonts. En aquest sentit, un dels aspectes més importants que cal aclarir quan es treballa amb dades empresarials és precisament què és el que s'entén per micro, petita, mitjana i gran empresa, i com es defineix cadascuna.

La Comissió Europea, a través de la Recomanació de la CE de 6 de maig de 2003 (DOC C(2003) 1422), que va entrar en vigor l'1 de gener de 2005, estableix una definició de pime generalment acceptada per tothom. En concret, es defineixen tres categories empresarials segons la dimensió, mesurada a través del nombre d'assalariats, el volum de negoci i el balanç general. La normativa estableix uns límits pel que fa al nombre d'assalariats (microempresa, fins a 9 assalariats; petita empresa, de 10 a 49; i mitjana empresa, de 50 a 249), al volum de negoci (microempresa, fins a 2 milions d'euros; petita empresa, fins a 10 milions d'euros; i mitjana empresa, fins a 50 milions d'euros), i al balanç general (microempresa, fins a 2 milions d'euros; petita empresa, fins a 10 milions d'euros; i mitjana empresa, fins a 43 milions d'euros). Així, la condició perquè una empresa sigui reconeguda com a pime és que *“respecti els límits d'efectius i, o bé els límits del balanç general, o bé els de volum de negoci”*. Per tant, a partir d'aquesta definició, una empresa haurà de reunir el requisit referent al nombre d'ocupats i, com a mínim, un dels dos requisits financers per ser considerada pime (vegeu taula 2).

1.1. Principals fonts de microdades empresarials: DIRCE, Registre del RG de la SS, CB i SABI

Fins fa tan sols uns anys, les úniques fonts de dades disponibles a Espanya amb informació empresarial procedien de la Seguretat Social, l'Enquesta Industrial, l'Enquesta de Població Activa de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i la Central de Balanços del Banc d'Espanya (CB). No obstant això, cap d'elles està dissenyada com a base de microdades empresarials d'ampli abast. Des de 1996, i a partir del creuament de dades de la Seguretat Social i del Ministeri d'Economia, l'INE elabora anualment el Directorio Central de Empresas (DIRCE), que sens dubte enriqueix les fonts estadístiques a què es pot accedir per obtenir informació del teixit empresarial de la nostra economia.

El DIRCE, una base de dades enumerativa, ofereix dades d'identificació, localització, distribució territorial, classificacions per dimensió (segons nombre d'assalariats), condició jurídica i activitat econòmica de les empreses espanyoles. Cobreix la gran majoria de les activitats econòmiques amb les excepcions de la producció agrària, pesquera i forestal, els serveis administratius de l'Administració central, autonòmica i local (inclosa la Seguretat Social) i les activitats de les comunitats de propietaris i el servei domèstic. Addicionalment, només cobreix de forma parcial les activitats de les administracions públiques relatives a sanitat, ensenyament i producció destinada a la venda, així com les activitats de les institucions privades sense finalitat de lucre.

Tot i la millora indiscutible que aquesta base de dades representa en el coneixement de la realitat empresarial més recent de la nostra economia, la falta de dades relatives a variables econòmiques rellevants de l'empresa fa que les limitacions d'aquesta font estadística siguin encara molt importants. A aquestes limitacions, cal afegir-hi un aspecte que provoca dificultats en el tractament i comparació dels resultats amb els obtinguts en altres països de la UE. En efecte, DIRCE subministra informació molt desagregada a partir de l'agrupació de les empreses segons el nombre d'assalariats; no obstant això, aquesta desagregació no permet agrupar les empreses seguint els criteris establerts per la UE. En concret, una de les 12 agrupacions considerades per DIRCE inclou les empreses que tenen entre 200 i 499 assalariats, de manera que no és possible identificar el nombre d'empreses entre 50 i 249 (mitjana empresa) i les que tenen un nombre igual o superior als 250 treballadors (gran empresa).

Per la seva part, el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social proporciona dades referents al règim general de la Seguretat Social i la mineria del carbó sobre els centres de treball agrupats segons el NIF del titular dels centres. De fet, es tracta de la recopilació dels TC1 i TC2 que les empreses presenten mensualment davant l'Administració. L'avantatge d'aquestes dades és que provenen d'un registre oficial i són d'obligat compliment. Les dades se circumscriuen als diferents règims de la Seguretat Social, i abasten el nombre d'empreses i assalariats, classificats en relació amb la seva activitat a 2 dígits CNAE, i el criteri de radicació de l'empresa ve condicionat per la ubicació dels seus centres de treball. Les dades que se n'obtenen són

enumeratives i, en detallar-les per les unitats administratives menors que inclou (les províncies), presenta duplicitats segons si la mateixa empresa té més d'un centre de treball en diferents unitats administratives, fet que es corregeix a mesura que les dades s'agrupen en unitats administratives més grans (comunitats autònomes) i a l'àmbit estatal.

Pel que fa a les dades econòmiques i financeres de les empreses, la Central de Balanços del Banc d'Espanya elabora una base de dades anual que recull els comptes financers i econòmics d'empreses a partir d'enquestes realitzades a empreses col·laboradores. La mostra de l'enquesta no és estadísticament representativa, tot i que quan es tanca la base de dades es disposa d'informació de més de 7.000 empreses que conjuntament representen entre el 20% i 25% del VAB a cost de factors del total de les societats no financeres per al conjunt de l'Estat. En l'àmbit sectorial, no s'inclouen les societats financeres ni el sector primari, hi ha un sobrepès de les empreses industrials (en especial les manufactureres) i destaca la cobertura propera al 90% en el sector de l'energia (energia elèctrica, gas, aigua i refinament), i la cobertura propera al 50% dels sectors industrials i de transport i comunicacions. En relació amb la grandària de l'empresa, hi ha una sobrerrepresentació de les grans empreses i una infrarepresentació de les empreses de més reduïda dimensió, les microempreses. Per aquest darrer motiu, la informació de la CB és limitada a l'hora de fer una anàlisi detallada de la pime.

Una alternativa a la Central de Balanços és la informació estadística continguda a SABI, que permet superar gran part de les limitacions esmentades anteriorment. Es tracta d'una mostra plenament representativa que fa possible analitzar el comportament d'un conjunt molt ampli d'empreses catalanes amb una informació econòmica i financera prou completa per al període 2000-2011 provinent dels comptes anuals que les empreses presenten als diferents registres mercantils catalans.

Amb tot, el fet que la base de dades SABI es nodreixi dels comptes que les empreses dipositen al registre mercantil presenta alguns inconvenients. El més significatiu és que, com passa amb la Central de Balanços, no inclou dades sobre empreses amb condició jurídica de persona física. Per contra, totes les formes jurídiques de societat mercantil hi són presents.

Taula 1
Bases de dades amb informació exhaustiva i específica de la pime. Principals característiques

	Dirce	Registre del RG de la Seguretat Social	Anuari de la Pime Catalana ¹	Central de Balanços	SABI
Font:	INE	MEYSS	PIMEC	Banc d'Espanya	Informa
Tipus informació:	Enumerativa	Enumerativa	Enumerativa Econòmica	Econòmica	Econòmica
Origen inf. econòmica	-	-	PimesDat	Qüestionari	Registre Merc
Registre/mostra/estimació	Registre AT i SS	Registre	Estimació ² Registre ⁴	Mostra no estadística	Registre
Sectors:					
Classificació	CCAE	CCAE	CCAE		CCAE
Detall:	2 dígits	2 dígits	17 sectors	CB-26, CB-82	4 dígits
Rúbriques CNAE no incloses	01, 02, 03 84, 97,98,99	-	84, 94, 95, 97,98,99	64, 65, 66, 84 94, 97, 98, 99	-
Altres limitacions	-	Règim general i de la mineria del carbó	Dipositen comptes al Registre mercantil ⁴		Dipositen comptes al Registre mercantil
Grandària					
Criteri	Ocupats	Ocupats	2003/361/CE	2003/361/CE	-
Sense assalariats	Sí	No	Sí ³ / No ⁴	No	No
Micro	Sí	Sí	Sí	No	Sí
Petita	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Mitjana	< 200	Sí	Sí	Sí	Sí
Gran	> 200	Sí	Sí ³ / No ⁴	Sí	Sí
Criteri radicació	Seu social	Centre de treball	Centre de treball ³ seu social ⁴	Seu social	Seu social
Formes jurídiques incloses					
Societats mercantils	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Empresaris individuals	Sí	Sí	Sí ³ / No ⁴	No	No
Altres	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí

¹ La informació econòmic i financera continguda a l'*Anuari de la pime* procedeix de la base de dades PimesDat elaborada pel Departament d'economia i empresa de PIMEC. Més endavant es detalla com s'elabora.

² A partir del registre d'empreses dels diferents règims de la Seguretat Social i del DIRCE.

³ En les dades enumeratives.

⁴ En les dades econòmiques.

Font: PIMEC (2013).

Pel que fa a l'àmbit temporal, la utilització de la base de dades SABI presenta inconvenients en relació amb la disponibilitat de les dades. Efectivament, les empreses presenten els seus comptes anuals al Registre mercantil a partir del mes d'abril de l'any següent al del seu tancament. A partir d'aquí, comença un procés d'homogeneïtzació i digitalització de les dades proporcionades per les empreses al registre mercantil. Finalment, les dades presentades per les empreses en relació amb el seu últim exercici econòmic es van incorporant de forma gradual a la base de dades SABI. Aquest procés representa que entre la data de tancament de l'exercici i la data en què és possible disposar d'un nombre de comptes anuals d'empreses suficientment significatiu, hagi passat pràcticament un any. D'aquesta manera, l'*Anuari de la pime catalana 2013* conté informació fins a l'exercici 2011.

Els àmbits en què aquestes variables estan disponibles són múltiples. Entre ells destaca l'àmbit territorial, ja que el codi postal de les empreses permet situar amb gran precisió l'activitat econòmica en el territori. També és molt fi el grau de desagregació sectorial, ja que l'activitat de cada empresa pot classificar-se segons la CCAE en quatre dígits. Finalment, les dades de nombre d'empleats, xifra de negoci i volum d'actiu que apareixen a la memòria de l'empresa permeten definir amb precisió la seva dimensió.

1.2. Característiques de la base de dades SABI: construcció de PimesDat

Les dades utilitzades per a la realització d'aquest treball provenen de la base de dades originals SABI (Sistema de Análisis de Balances Ibéricas) que elabora l'empresa Informa, S.A. a partir de la informació dipositada al registre mercantil dels comptes i les memòries de les empreses. Aquesta base ha estat filtrada, tal com es detalla a continuació, per tal que la informació de cada empresa seleccionada fos coherent i mantingués el màxim grau d'integritat en les seves dades. Aquest conjunt de dades d'empreses constitueixen la nova base de dades empresarial que anomenem PimesDat.

En aquest sentit, s'ha aplicat un procés de verificació amb contrastos de coherència interna, tant horitzontals com verticals, a les dades originals provinents del registre mercantil. Els primers es basen en la comparació de les dades dels exercicis consecutius de la mateixa base i en la comprovació que els mateixos conceptes estiguin disponibles en l'exercici consecutiu. Aquest contrast ens permet disposar d'una base de dades homogènia en termes temporals corresponent al tancament dels exercicis 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 i 2011, que permet fer l'anàlisi dinàmica per al període 2007-2011. Cal tenir en compte que l'aparent pèrdua d'un exercici quan es fa l'anàlisi de l'evolució temporal de la situació econòmica i financera de les empreses és conseqüència de la necessitat de realitzar la majoria de càlculs utilitzant una magnitud acumulativa del compte de pèrdues i guanys, i una dada estàtica, com per exemple els fons propis, del balanç de l'empresa i que aquest reflecteix la situació en una data determinada. Per això, en el capítol "*Resultats empresarials de la pime catalana. 2007-2011*" d'aquest estudi s'ha optat per calcular aquesta última magnitud a partir de la mitjana aritmètica del seu saldo inicial i final en el període de generació del benefici. Així, en aquest capítol, sempre que per a l'obtenció d'alguna ràtio es relacionen partides del compte de pèrdues i guanys amb partides de balanç, per al càlcul d'aquestes últimes utilitzarem el resultat de la mitjana aritmètica entre el saldo inicial i el final. Com a exemple, quan s'utilitza la dada d'un compte de balanç de l'any 2011, en realitat s'està treballant amb la mitjana aritmètica entre el seu valor a 31 de desembre de 2010 i a 31 de desembre de 2011.

En aquest *Anuari de la pime* disposem de comptes de les empreses amb quatre anys continuats conforme al Pla General de Comptabilitat de 2007, els exercicis corresponents a 2009, a 2010 i a 2011. Aquest nou pla de comptabilitat introdueix modificacions en relació a l'anterior, fet que suposa que les magnituds econòmiques i financeres no siguin del tot comparables seqüencialment. Pel que fa al segon capítol d'aquesta segona part de l'anuari, "*Resultats Empresarials de la Pime Catalana. 2007-2011*", hem cregut oportú continuar amb les sèries històriques per tal de poder-nos fer una idea del que representa la crisi econòmica per a les petites i mitjanes empreses catalanes. En aquest sentit hem fet un esforç d'homogeneïtzació de les ràtios per tal que aquestes, per als exercicis 2009, 2010 i 2011, ofereixin una continuïtat a les sèries publicades anteriorment. Així, a cada taula i gràfic indiquem la formulació de la ràtio conforme als dos plans generals comptables utilitzats en els diferents anys. Pel que fa a l'annex de taules sectorials de la part final de l'anuari, aquestes ja apareixen segons el nou pla general de comptabilitat de 2007.

Els contrastos verticals són els aritmètics i se suporten en el fet que les dades procedents dels diferents documents comptables hauran de ser coherents entre si i que entre determinats conceptes s'haurà de guardar una certa proporció. Finalment, no totes les empreses tenien explicat el nombre de treballadors a la memòria. Aquesta informació és una dada rellevant per determinar la dimensió de l'empresa i imprescindible per al càlcul d'alguns indicadors, com per exemple la productivitat per ocupat. Per tant, s'ha optat per excloure de la base de dades original les empreses que no tenen definit el nombre de treballadors, per evitar problemes de comparabilitat en treballar amb dades de dues mostres diferents (les que expliciten els treballadors i les que no). Així, per exemple, de les 250.962 empreses catalanes registrades a SABI, la mostra de pimes amb dades per a 2011 que supera el procés de verificació amb un contrast de coherència interna per al bienni 2010-2011 és de 88.958 empreses i, d'aquestes, 80.387 expliciten el nombre d'empleats.

En aquest informe es consideren tres grups de pimes (micro, petita i mitjana empresa), tots ells definits a partir de la recomanació vigent a la UE a partir de 2005. Cal observar que, tal com s'indica a la taula 2, la classificació de la UE incorpora, d'una banda, el criteri de nombre de treballadors i, de l'altra, els criteris financers, del volum de vendes i del volum de l'actiu, i que les dades contingudes a SABI permeten classificar les empreses en aquestes categories de forma precisa. Amb tot, i com ja s'ha dit, per tal d'elaborar aquest informe s'ha optat per excloure de la mostra de pimes utilitzada les empreses en què el nombre de treballadors no apareix especificat. Fruit d'aquesta darrera depuració, la mostra final utilitzada i que constitueix la nova base de dades PimesDat, ha estat de 80.387 pimes catalanes, de les quals 59.892 eren microempreses, 17.790 eren petites empreses i 2.705, empreses de dimensió mitjana.

Taula 2
Llindars UE i classificació de les pimes catalanes PimesDat segons dimensió ⁽¹⁾. 2011

Categories UE	Núm. treballadors	Volum vendes (en milions d'euros)	Volum actiu (en milions d'euros)
1. Microempresa	0 - 9	inferior a 2	inferior a 2
2. Petita empresa	10 - 49	inferior a 10	inferior a 10
3. Mitjana empresa	50 - 249	inferior a 50	inferior a 43
4. Gran empresa	+ 249	més de 50	més de 43

Classificació	Totes (A) (núm. de Pimes)	Especifiquen núm. treb (B) (núm. de pimes)	Diferència (núm. de pimes)	(B/A) (%)
1. Microempresa (2)	68.220	59.892	8.328	87,8
2. Petita empresa	18.013	17.790	223	98,8
3. Mitjana empresa	2.725	2.705	20	99,3
Pimes	88.958	80.387	8.571	90,4

⁽¹⁾ Per canviar de categoria una empresa ha de superar el límit màxim d'empleats o els límits màxims financers, calculats sobre una base anual, durant dos exercicis consecutius.

⁽²⁾ Empreses d'1 a 9 ocupats.

Font: PIMEC (2013) a partir de la base de dades SABI.

De fet, la recomanació de la CE va més enllà i es fixa en dues qüestions rellevants més a tenir en compte. La primera defineix les condicions necessàries perquè una empresa canviï de categoria. En aquest sentit diu: *quan una empresa, a la data de tancament dels comptes, constati que s'han traspasat, en un sentit o en l'altre i, sobre una base anual, els llindars màxims d'efectius o els llindars màxims financers, aquesta circumstància només li farà guanyar o perdre la qualitat de mitjana, petita o microempresa si aquest traspàs dels llindars es produeix en dos exercicis consecutius. La segona qüestió fa referència als grups d'empreses i fixa per a aquests casos els criteris a tenir en compte per determinar-ne la categoria. Així, les dades d'una empresa amb empreses associades o vinculades, es determinaran sobre la base dels comptes i altres dades de l'empresa, o bé, si existeixen, sobre la base dels seus comptes consolidats, o dels comptes consolidats en què l'empresa estigui inclosa per consolidació. A aquestes dades, s'hi afegiran les de les possibles empreses associades amb l'empresa en qüestió, de forma proporcional al percentatge de participació en el capital o en els drets de vot (el més elevat dels dos percentatges). Finalment, a les dades resultants, s'hi afegirà la totalitat de les dades de les empreses que puguin estar vinculades de forma directa o indirecta a l'empresa en qüestió i que no hagin estat incloses als comptes consolidats.*

Val a dir que les dades de les pimes incloses a PimesDat incorporen de forma rigorosa la primera qüestió, és a dir, una empresa no canvia de categoria fins que no supera, en un sentit o en un altre, els llindars establerts durant dos exercicis consecutius. En relació amb la segona qüestió, les empreses s'han classificat, en el cas en què han estat disponibles, segons els seus comptes consolidats, però descartant les altres agregacions que preveu la recomanació de la comissió, en no poder disposar d'una informació fiable en aquest sentit. Producte d'aquestes dues qüestions, en oferir dades de disset sectors per a cada categoria de pime, en la categoria

d'empreses mitjanes els canvis d'alguna empresa poden afectar de forma rellevant les dades del conjunt de la seva categoria.

1.3. Dinamisme de la base de dades PimesDat

SABI no és una base de dades estàtica, sinó que incorpora de forma continuada, d'una banda, dades d'empreses que completen les ja existents sobre les mateixes empreses i, de l'altra, dades de noves empreses, la informació de les quals, per algun motiu o altre, no havia pogut estar disponible amb anterioritat. A més, en aquest desè any de publicació de l'Anuari de la pime catalana, amb l'objectiu d'obtenir una base de dades més homogènia en relació amb els diferents exercicis per als quals disposem de dades, hem adoptat uns criteris de filtratge, basats en els contrastos horitzontals i verticals que han permès la comparabilitat entre els diferents exercicis econòmics. Producte d'aquests dos fets, les dades econòmiques i financeres que s'ofereixen a l'*Anuari de la pime catalana 2013*, en relació amb els exercicis de 2007, 2008 i 2009, en alguns casos i, sobretot, en fer el creuament sector-dimensió de categoria de pime, poden variar lleugerament respecte de les publicades en anterior edicions de l'Anuari de la pime catalana. Davant la disjuntiva de mantenir les xifres publicades en l'anterior anuari, o bé les noves procedents d'una base de dades més àmplia en dades i empreses, i d'un filtratge que fa més homogènies les dades anteriors amb les incorporades en aquest anuari, les de l'exercici de 2011, hem optat per aquesta última opció. De qualsevol manera, aquestes variacions observades són poc significatives i en cap cas desvirtuen l'anàlisi, les tendències i les conclusions dels anteriors *Anuaris de la pime catalana*.

1.4. La representativitat de la base de dades PimesDat en el teixit empresarial de Catalunya

Aquesta secció parteix de considerar que l'univers de pimes catalanes que pertanyen als diferents sectors, primari, industrial (inclosa l'energia), construcció i serveis de mercat, està recollit amb un grau d'exactitud alt en l'*Anuari de la pime catalana*. Per conèixer quina part d'aquest univers recull la base de dades PimesDat, s'ha realitzat una anàlisi comparativa de la informació subministrada per ambdues fonts: la que inclou dades enumeratives i la que conté dades econòmiques, en què en les dades de la base de dades PimesDat només es tenen en compte les dades referides a empreses situades a Catalunya l'any 2011 que han superat el procés de verificació amb un contrast de coherència interna vertical i horitzontal i, a més, han especificat el nombre de treballadors.

Amb l'objectiu d'esbrinar el grau de cobertura de la base de dades PimesDat, en aquesta secció s'ha utilitzat la informació obtinguda directament de la primera part de l'*Anuari de la pime catalana* i s'ha classificat, en consonància, la informació de PimesDat. En concret, seguint el criteri d'agregació de sectors CCAE-09 utilitzat en aquest anuari, s'han definit les quatre grandàries empresarials estàndard i una de nova amb les empreses sense assalariats (vegeu taula 3), amb l'objectiu de fer màxima la comparabilitat entre ambdues fonts.

Taula 3

Nombre de pimes: cobertura de PimesDat segons dimensió empresarial. 2011

Nombre de pimes i cobertura en percentatge

Grandària	PimesDat	Anuari de la pime ¹	Cobertura (%)
0. Sense assalariats	n.d.	278.369	n.d.
1. Microempresa (1-9)	59.892	186.713	32,1
2. Petita empresa (10-49)	17.790	26.252	67,8
3. Mitjana empresa (50-249)	2.705	4.623	58,5
Total sense microempresa (2+3)	20.495	30.875	66,4
Total (1+2+3)	80.387	217.588	36,9

¹ Dades enumeratives.

Dades arrodonides a un decimal.

Font: PIMEC (2013).

Les dades de la taula 3, referides al nombre d'empreses, posen en relleu un nivell de cobertura de PimesDat molt significatiu, malgrat la menor cobertura en el segment de les microempreses (del 32,1%), que comprèn una part important d'empreses incloses en la primera part d'aquest Anuari i no incloses a PimesDat. Amb tot, cal tenir en compte que PimesDat recull dades d'empreses amb forma jurídica i no de persones físiques.

Atès el nombre elevat, si tenim presents les microempreses i considerem el total absolut, la base de dades obtinguda, PimesDat, presenta informació sobre el 36,9% de les pimes amb assalariats de Catalunya. Ara bé, si ens centrem únicament en les empreses de més de 9 treballadors, la mostra de PimesDat comprèn dos terços de les empreses (el 66,4%), que desagregadament es tradueix en el 67,8% de les petites empreses i en el 58,5% de les empreses de dimensió mitjana. Aquesta diferència en el grau de cobertura segons la dimensió empresarial provoca que el treball amb les dades agregades, o amb mitjanes de les dades de PimesDat, requereixi tenir en compte el biaix de la mostra en el sentit que la microempresa hi estarà subestimada, mentre que, com a contraposició, les altres grandàries tenen un pes relatiu clarament superior.

Pel que fa a l'anàlisi del grau de representativitat de PimesDat per branques d'activitat, el primer que cal esmentar és que s'hi han inclòs les pimes del sector primari. Tot i que la cobertura que ofereix PimesDat d'aquestes empreses és del 15,4%, cal posar en relleu que no solament no estan considerades en altres bases de dades empresarials, sinó que, a més, es tracta majoritàriament de microempreses que no són societats mercantils. Les dades enumeratives de la primera part de *l'Anuari de la pime* i PimesDat relatives al nombre d'empreses per branca d'activitat s'han agrupat, a partir dels codis CCAE-09, en una mateixa classificació que distingeix els quatre grans sectors econòmics i disset sectors d'activitat (vegeu taula 4).

Taula 4
Cobertura de PimesDat segons sector d'activitat. 2011

Nombre de pimes amb assalariats i cobertura en percentatge

Sectors	PimesDat	Anuari de la pime	Cobertura
Primari	1.417	9.197	15,4
Indústria	13.263	24.105	55,0
Energia, gas, aigua i reciclatge	450	860	52,3
Indústries extractives no energètiques	618	1.066	58,0
Indústries químiques	619	1.149	53,9
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	5.170	8.697	59,4
Material de transport	271	547	49,5
Indústria alimentària	1.370	3.218	42,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.402	2.698	52,0
Indústria del paper, arts gràfiques	1.302	2.177	59,8
Cautxú, fusta i altres indústries	2.061	3.693	55,8
Construcció	11.278	23.753	47,5
Serveis	54.429	160.533	33,9
Comerç i reparacions	21.147	59.141	35,8
Hoteleria i restauració	4.682	23.125	20,2
Transport i comunicacions	3.333	11.420	29,2
Serveis financers, asseguradores i lloguers	6.814	12.199	55,9
Altres serveis a les empreses	12.322	26.355	46,8
Altres serveis a les persones	6.131	28.294	21,7
Total	80.387	217.588	36,9

Dades arrodonides a un decimal.
Font: PIMEC (2013).

Com es pot constatar a la taula 4, PimesDat recull un percentatge sobre el nombre total de pimes catalanes del sector industrial molt destacable (el 55,0% per al 2011), i netament superior al de la resta de branques productives. La cobertura en relació amb els diferents subsectors de les pimes industrials catalanes és força homogènia i varia des del 42,6% obtingut per a la indústria alimentària, fins al 59,8% obtingut en les empreses del paper i arts gràfiques. La cobertura en el sector de la construcció és del 47,5% de les pimes catalanes que desenvolupen aquesta activitat. Finalment, la cobertura mitjana de les pimes de serveis és del 33,9% i destaca l'heterogeneïtat en la cobertura dels diferents subsectors. D'aquesta manera, l'hoteleria i restauració (20,2%) i els altres serveis a les persones (21,7%) són els subsectors que obtenen les taxes de cobertura menors; en aquestes activitats hi ha relativament menys empreses que operen amb forma de societat mercantil, mentre que els subsectors dels serveis financers, assegurances i lloguers (55,9%) i dels altres serveis a les empreses (46,8%) són els que presenten una cobertura més gran.

Respecte a la representativitat de PimesDat quan prenem com a referència el nombre de treballadors (taula 5), l'anàlisi mostra un elevat grau de cobertura dels assalariats a les pimes catalanes, del 51,9% si el mesurem conjuntament, i encara més elevat si prenem com a base les pimes de més de 9 treballadors (56,9%). Aquesta major cobertura en relació amb les pimes de dimensió més gran es correspon, sens dubte, amb el fet que les dades procedents de PimesDat només recullen empreses amb forma jurídica i no de persones físiques amb activitat empresarial.

Taula 5

Nombre de Pimes: cobertura de PimesDat segons dimensió empresarial. 2010

Nombre d'assalariats a Pimes amb assalariats i cobertura en percentatge

Grandària	PimesDat	Anuari de la pime	Cobertura
1. Microempresa (1-9)	204.152	487.540	41,9
2. Petita empresa (10-49)	311.103	516.725	60,2
3. Mitjana empresa (50-249)	239.615	450.472	53,2
Total sense microempresa (2+3)	550.718	967.197	56,9
Total (1+2+3)	754.870	1.454.737	51,9

Dades arrodonides a un decimal.

Font: PIMEC (2013).

A la taula 6 apareix la cobertura de PimesDat en relació amb els quatre grans sectors econòmics i en relació amb disset sectors productius de l'economia catalana. En primer lloc, destaca la cobertura més baixa obtinguda en relació amb els assalariats del sector primari (23,4%). Com ja s'ha dit abans, es tracta d'un sector format majoritàriament per microempreses que no són societats mercantils. La cobertura més alta s'obté en el sector industrial (conjuntament del 67,3%), i entre els subsectors destaquen les cobertures altes assolides en la indústria del paper i arts gràfiques (75,9%) i en el cautxú, fusta i altres indústries (76,3%), i per la seva cobertura baixa el subsector de l'energia, gas, aigua i reciclatge (41,3%). La cobertura dels assalariats en el sector de la construcció és del 59,9%. Finalment, la cobertura dels assalariats en el sector serveis és, de mitjana, del 47,6% i destaca que en tots els subsectors s'assoleixen cobertures per sobre del 40%, llevat del subsector dels altres serveis a les persones en què només és del 27,8%.

Taula 6
Cobertura de PimesDat segons sector d'activitat. 2011

Nombre d'assalariats a pimes amb assalariats i cobertura en percentatge

Sectors	PimesDat	Anuari de la pime	Cobertura
Primari	8.291	35.357	23,4
Indústria	190.010	282.186	67,3
Energia, gas, aigua i reciclatge	6.136	14.847	41,3
Indústries extractives no energètiques	7.406	11.872	62,4
Indústries químiques	17.005	27.182	62,6
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	64.505	89.410	72,1
Material de transport	7.466	12.055	61,9
Indústria alimentària	24.626	42.373	58,1
Indústria tèxtil, cuir i confecció	18.127	25.575	70,9
Indústria del paper, arts gràfiques	17.553	23.252	75,5
Cautxú, fusta i altres indústries	27.186	35.621	76,3
Construcció	73.374	122.569	59,9
Serveis	483.195	1.014.625	47,6
Comerç i reparacions	181.379	312.193	58,1
Hoteleria i restauració	52.535	118.345	44,4
Transport i comunicacions	42.651	75.086	56,8
Serveis financers, asseguradores i lloguers	22.949	49.796	46,1
Altres serveis a les empreses	114.340	210.030	54,4
Altres serveis a les persones	69.341	249.176	27,8
Total	754.870	1.454.737	51,9

Dades arrodonides a un decimal.

Font: PIMEC (2013).